

FREDRIKSTAD KOMMUNE AVD AVLØP
Postboks 1405
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for 2023 - Fredrikstad kommune

Fredrikstad kommune har gjentakende avvik fra sekundærrensekravet for BOF₅ og KOF_{CR}. Kommunen rapporterer negativ renseeffekt for nitrogen. Det vil si at målinger og beregninger ikke er representative for virksomhetens faktiske utslipp. Det tilføres nitrogen til rensesanlegget etter målepunktet for innløpsvann. Rejektvann fra biogass er næringsavfall som må håndteres av behandlingsanlegg som renser for nitrogen. Kommunen har også avvik på rapportering av overløp fra avløpsnett.

Statsforvalteren følger opp kommunen gjennom forpliktende tiltaksplan for ny biologisk renseløsning og bygging av nytt avløpsrenseanlegg med slambehandling.

Så lenge Øra avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegg, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Kommunen skal betale et gebyr på 7 800 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025.

Vi viser til egenkontrollrapportene og årsrapportene for Fredrikstad kommune sitt avløpsnett, Øra avløpsrenseanlegg og Øra slambehandlingsanlegg.

Avløpsnett tilknyttet Øra avløpsrenseanlegg

Fredrikstad kommune har rapportert at det er 82 531 innbyggere og 3 368 fritidsboliger fra Fredrikstad kommune som er tilknyttet avløpsnett som fører til Øra avløpsrenseanlegg. Dette er en nedgang i antall innbyggere tilknyttet Fredrikstad kommunes avløpsnett tilknyttet Øra avløpsrenseanlegg, da dere i 2022 rapporterte om 82 735 innbyggere tilknyttet. Kommunen har ikke kommentert årsak til nedgangen.

Dere har i Altinn rapportert at det er 167 installerte nødoverløp og 160 installerte regnvannsoverløp i fellessystem på Fredrikstad kommune sitt avløpsnett tilknyttet Øra avløpsrenseanlegg.

Dere mangler rapportering for overløp på avløpsnettet for 2023. Dere melder om at dere har mistet historisk utslippsdata for overløp da dere oppgraderte driftskontrollen. Dette medfører at datagrunnlaget for 2023 er svært begrenset og rapportering av dette ville vært misvisende, oppgir kommunen i årsrapporten. Dere har derfor kun sendt inn oversikt som begrenser seg til fysisk informasjon om overløpene (navn og koordinater) i årsrapport vedlagt egenkontrollrapporteringen. Videre påpeker kommunen at selve driftssentralen som overvåker alle ca. 220 anlegg ved overløpshendelser har virket som den skal for 2023, og at det kun er rapportene som er ufullstendige. Vi forutsetter at det rapporteres fullstendige data for overløpspunktene på avløpsnettet til Øra avløpsrenseanlegg ved neste års rapportering.

Avløpsnettet i Fredrikstad kommune har ca. 25 % fellessystem. Kommunen jobber med separering og fornying av nettet.

Avløpsnett tilknyttet Alvim avløpsrenseanlegg

Dere har rapportert at det er 1 144 innbyggere i Fredrikstad kommune som er tilknyttet avløpsnettet som fører til Alvim avløpsrenseanlegg. Dette er likt som sist rapporteringsår. Fredrikstad kommune har rapportert at Nordre Borge avløpsnett (avløpsnett til Alvim avløpsrenseanlegg) har 8 installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 2 installerte nødoverløp. Dere mangler rapportering vedrørende overløp på dette avløpsnettet i 2023, på bakgrunn av problematikken med tap av historisk data beskrevet over. Vi forutsetter at det rapporteres fullstendige data for overløpspunktene på avløpsnettet til Alvim avløpsrenseanlegg ved neste års rapportering.

Øra avløpsrenseanlegg

Øra avløpsrenseanlegg behandler avløpsvann fra Fredrikstad kommune (96 %) og Hvaler kommune (4 %).

Det er for 2023 rapportert at Øra avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 12 157 240 m³ avløpsvann og at 477 180 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 3,78 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er høyere enn rapportert for 2022 (2,69 %).

Dere har oppgitt at dimensjonerende kapasitet for Øra avløpsrenseanlegg er 120 000 pe BOF₅. Dere har rapportert at tilført mengde i maksuke i 2023 var 143 853 pe BOF₅. Dette overstiger avløpsrenseanleggets dimensjonerende kapasitet som betyr at anlegget er overbelastet med organisk stoff.

Øra avløpsrenseanlegg klarte rensekravet for fosfor på 90 % da anlegget for 2023 hadde en beregnet renseeffekt for fosfor på 91,56 %.

Øra avløpsrenseanlegg har gjentakende avvik fra sekundærrensekravet for BOF₅ og KOF_{CR}. Det er totalt 14 av 24 enkeltanalyser som ikke overholder kravet til enten renseeffekt på 70 % eller en utslippskonsentrasjon på 25 mg O₂/L for BOF₅. Det er totalt 5 av 24 enkeltanalyser som ikke overholder kravet til enten renseeffekt på 75 % eller en utslippskonsentrasjon på 125 mg O₂/L for KOF_{CR}. Videre har det vært 11 enkeltanalyser med 100 % - overskridelser for BOF₅, dvs. at konsentrasjonen i utslippet har vært over 50 mg O₂/l samtidig som renseeffekten har vært under 70 %. Slike 100 % - overskridelser regnes som et avvik på sekundærrensekravet i seg selv, og skal varsles Statsforvalteren jf. forurensningsforskriften § 14-14.

Øra renseanlegg har negativ rensegrad for nitrogen. Det vil si at avløpsrenseanlegget slipper ut mer nitrogen enn det kommunen oppgir at anlegget mottar. I 2023 er tilført mengde nitrogen oppgitt til 323 tonn, mens utslippsmengde nitrogen er oppgitt til 421 tonn. Resultatene for 23 av 24 rapporterte enkeltanalyser viser høyere utløpskonsentrasjon av nitrogen enn innløpskonsentrasjon. En av prøvene viser lik konsentrasjon inn og ut av avløpsrenseanlegget. Ved negativ renseeffekt på nitrogen er ikke målinger og beregninger representative for virksomhetens faktiske utslipp.

Kommunen er i gang med å bygge nytt avløpsrenseanlegg, Fredrikstad avløpsrenseanlegg, på Øra med sekundærrensing og nitrogenfjerning. Det nye avløpsrenseanlegget skal stå klart 01.08.2026. Kommunen skal også bygge nytt slambehandlingsanlegg i tilknytning til det nye avløpsrenseanlegget. Kommunen må iverksette tiltak for å drive i henhold til regelverket frem til nytt rensetrinn er på plass, jf. forurensningsloven § 7. Vi minner om at så lenge Øra avløpsrenseanlegg ikke overholder krav til utslipp, vil nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter, bli betraktet som en forsettlig økning i ulovlige utslipp.

Øra slambehandling

Anleggets kapasitet er 10 500 tonn TS per år. Dere har rapportert at anlegget i 2023 har mottatt til sammen 6 060,4 tonn TS (som utgjør 101 851 tonn våtvekt) avløpsslam, matavfall og ferdig substrat. Av dette var 2 572 tonn TS avløpsslam, 2 808,4 tonn TS ferdig substrat fra andre og 680 tonn TS matavfall fra storhusholdning/næring. Totalt ble 2 242 tonn TS (som utgjør 7 256 tonn våtvekt) disponert til jordbruksarealer, 7 578 tonn TS (som utgjør 24 526 tonn våtvekt) ble lagt på eget lager, resten var massetap grunnet utnyttelse av biogass eller fakling. Analyser på avløpsslam ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II) for 3 586 tonn TS.

Vi ser at det har vært en økning i kobber, bly og krom til slammet siden sist rapporteringsår.

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

Fredrikstad kommune har krav i sin utslippstillatelse om å utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som påvirkes av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Kommunen skal bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Glomma sør for Øyeren og Ytre Oslofjord.

Vi minner om at alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Andre forhold

Fredrikstad kommune har den 28.08.2023 sendt oss søknad om tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse i kommunen etter forurensningsforskriften kap. 14. Vi viser til vårt brev av 19.09.2023 om orientering om anmodning om opplysninger til søknad.

Vi starter ikke vår saksbehandling før vi har fått tilsendt en komplett søknad. Mottar vi ikke etterspurt informasjon innen 01.07.2024 så vil vi vurdere å avvise søknaden.

Konklusjon

Øra avløpsrenseanlegg har gjentakende avvik fra sekundærrensekravene. Kommunen rapporterer om negativ renseeffekt for nitrogen, dette er et avvik. Rejektvann fra biogass er næringsavfall som må håndteres av behandlingsanlegg som renser for nitrogen. Kommunen er i prosess med å bygge et nytt avløpsrenseanlegg med biologisk rensetrinn for sekundærrensing og nitrogenfjerning, med tilhørende slambehandlingsanlegg. Statsforvalteren følger opp Fredrikstad kommune med forpliktende fremdriftsplan for ny renseløsning.

Så lenge Øra avløpsrenseanlegg ikke overholder krav til utslipp, vil nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter, bli betraktet som en forsettlig økning i ulovlige utslipp.

Kommunen har avvik i form av manglende rapportering på overløp fra avløpsnett. Dere melder om at dere har mistet alle data for historiske overløp, i forbindelse med oppgradering av driftskontrollen. For neste års egenkontrollrapportering skal alle overløpsdata på avløpsnett rapporteres direkte inn i Altinn, både koordinater, navn og overløpsmengder.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2023 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporterings skjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Oslo og Viken.](#)

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2024. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 3 900 kroner per egenkontrollrapport. For Fredrikstad kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på flere innsendte egenkontrollrapporter. Dere må betale 3 900 kroner i gebyr for vår saksbehandling av egenkontrollrapportene for avløpsnett og avløpsreanseanlegg samlet, og 3 900 kroner for vår saksbehandling av egenkontrollrapport for slambehandling. Gebyr vil derfor utgjøre kroner 7 800.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FREDRIKSTAD VANN AVLØP OG RENOVASJONSFORETAK
FREVAR KF
Kommunedirektør Ole-Henrik Holøs Pettersen
Direktør teknisk drift Atle Holten

Postboks 1602 FREDRIKSTAD
1430